

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานและการพัฒนาเครือข่าย

วันที่ 24 – 26 มิถุนายน 2551

ณ สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

• วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างทีมบุคลากรในงานพัฒนาเครือข่ายอาชีพการเกษตร
2. กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายการผลิตการตลาดสินค้าเกษตรและการพัฒนาผู้นำเกษตรกร

• บุคคลเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับกลางในส่วนกลาง และเจ้าหน้าที่สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต รวมทั้งสิ้น 60 คน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลเป้าหมาย 3 กลุ่มงาน ระดับจังหวัด

1. ผู้รับผิดชอบโครงการ Food Safety
2. ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมพัฒนากลุ่มและเครือข่าย
3. ผู้รับผิดชอบงานฐานข้อมูลและถ่ายทอดเทคโนโลยี

• ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้แนวทางการดำเนินงานและทีมงานที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเครือข่ายอาชีพการเกษตร และการพัฒนาผู้นำเกษตรกร เพื่อเสริมสร้างความสามารถของกลุ่มและเครือข่ายในการบริหารจัดการเครื่องการผลิตการตลาดสินค้าเกษตร

• กิจกรรมการดำเนินงาน/ขั้นตอน/วิธีการ

ดำเนินการในเชิงบูรณาการและการสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง โดยมีคณะทำงานฯ ดำเนินการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติงานและติดตามสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ร่วมกัน โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

วันที่ 24 มิถุนายน 2551

- * ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย กลุ่มการผลิต การตลาดสินค้าเกษตร
- * บรรยาย เรื่อง แนวคิดเครือข่ายและการประยุกต์ใช้
- * บรรยาย เรื่อง การก่อตัวและการพัฒนาการของเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตร
- * บรรยาย เรื่อง การพัฒนาเครือข่ายการตลาดสินค้าเกษตร ในระดับพื้นที่

วันที่ 25 มิถุนายน 2551

- * บรรยายเรื่อง การเรียนรู้บทบาทการเป็นวิทยากรกระบวนการ
- * การจัดเวทีชุมชนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้

วันที่ 26 มิถุนายน 2551

- * กำหนดแนวทางการทำงานส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการผลิตสินค้าและการตลาดสินค้าเกษตร
- * จัดทำชุดฝึกอบรมการพัฒนาเครือข่ายระดับจังหวัด

● การเรียนรู้บทบาทการเป็นวิทยากรกระบวนการ

1. บุคลิกภาพของวิทยากรกระบวนการ ประกอบด้วย

- * Attitude (ทัศนคติ)
- * เปิดใจ
- * Knowledge (ความรู้)
- * Skill (ทักษะ)

2. ลักษณะวิทยากรกระบวนการที่ “เราชอบ”

- * มีความคล่องตัว/แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี/มีเทคนิคและทักษะดี
- * มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกันเอง และเป็นผู้ที่มีส่วนร่วม
- * สอดแทรกสาระได้ดี
- * สื่อสารเข้าใจ เสียงดังฟังชัด
- * เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น กระตุ้นและยอมรับความคิดเห็น และสรุปความคิดเห็นรวบยอด
- * ไม่เผด็จการในการแสดงความคิดเห็น

3. ลักษณะวิทยากรกระบวนการที่ไม่พึงประสงค์

- * ใช้อำนาจไม่สุภาพ
- * เผด็จการ ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยึดความคิดเห็นของตนเอง พูดคนเดียว
- * เห็นแก่ตัว ไม่มีความยุติธรรม
- * ลองภูมิผู้เข้ารับการอบรม
- * ชอบประจบสอพลอ
- * ชอบถามนำ
- * ไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ
- * ไม่เตรียมข้อมูลก่อนเข้าบรรยาย

4. สิ่งที่ยากเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเป็น “วิทยากรกระบวนการ”

- * การเตรียมตัว และเตรียมข้อมูลก่อนบรรยาย
- * เทคนิค เช่น

- 1) การเตรียมตัว
- 2) การนำเข้าสู่บทเรียน
- 3) การพูดในที่ชุมชน
- 4) การถ่ายทอดในกลุ่มคนต่างวัย
- 5) การใช้สื่อ

5. ปัญหาการเป็นวิทยากรกระบวนการ

* ด้านบุคคล

- 1) ขาดประสบการณ์
- 2) ไม่มีแผนการดำเนินงานล่วงหน้า
- 3) ไม่ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชน
- 4) ความไม่พร้อมของวิทยากร
- 5) ขาดเทคนิคกระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม
- 6) ขาดความสนใจและความร่วมมือของผู้เข้าร่วมประชุม
- 7) การไม่รักษาเวลาและควบคุมเวลา
- 8) ไม่สามารถตอบปัญหาได้ทุกข้อ

● การจัดเวทีชุมชนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้

เวทีที่ 1 การพัฒนาทีมงาน

* รูปแบบ

- 1) ระดับจังหวัด
  - เกษตรจังหวัด
  - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ Food Safety
  - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องข้าว
  - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องวิสาหกิจชุมชน
  - ข้อมูล (สารสนเทศ)
  - เครือข่าย
- 2) ระดับอำเภอ
  - เกษตรอำเภอ
  - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องข้าว
  - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่อง Food Safety
  - เลหกิจเกษตร

* การขับเคลื่อน

- 1) แต่งตั้งทีมงาน
- 2) ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์/แนวทาง/วิธีการ

เวทีที่ 2 โครงสร้างเครือข่าย

* องค์ประกอบ

- 1) กลุ่มผู้ผลิต
- 2) กลุ่มแปรรูป
- 3) กลุ่มการตลาด
- 4) ภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

* กิจกรรม

- 1) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2) เชื่อมโยงเครือข่ายทุกระดับ
- 3) ติดตามประเมินผล

● แนวทางการทำงานส่งเสริมและการพัฒนาเครือข่ายการผลิตสินค้าและการตลาดสินค้าเกษตร

1) แผนการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่าย (กลุ่มการผลิตการตลาดสินค้าเกษตร)

วันที่/เวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือ	สถานที่
<u>เวทีที่ 1</u> - 5 กค. 51-	<p>การพัฒนาทีมงาน</p> <p>* รูปแบบ</p> <p>1) ชี้แจงทำความเข้าใจทีมงาน แต่งตั้ง คณะทำงาน</p> <p>2) วิเคราะห์สถานการณ์เครือข่าย</p> <p>3) กำหนดเป้าหมาย</p> <p>4) จัดทำแผน</p> <p>การขับเคลื่อน</p> <p>- โดยเวที DW</p>	<p>1) สร้างความเข้าใจ</p> <p>2) บูรณาการ</p>	<p>1) โดยการประชุมชี้แจง</p> <p>2) ระดมสมอง</p>	เอกสารประกอบ	สำนักงานเกษตรจังหวัด
<u>เวทีที่ 2</u>	<p>โครงสร้างเครือข่าย</p> <p>1) แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด</p> <p>2) กิจกรรม</p> <p>- การเชื่อมโยงเครือข่าย</p> <p>- แนวคิดการผลิตการตลาด</p> <p>- การจัดทำแผนเครือข่าย</p>	<p>1) สร้างบทบาทหน้าที่</p> <p>2) เกิดเครือข่ายการผลิต/ การตลาด</p> <p>3) ข้อตกลงร่วม ผู้ผลิต+ ผู้ประกอบการ</p>	<p>1) คัดเลือกกลุ่มผู้ผลิตพืช GAP อำเภอละ 1 เครือข่าย</p> <p>2) ชี้แจงบทบาทหน้าที่</p> <p>3) เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พาณิชย์ฯ, ผู้ประกอบการ</p>	ฐานข้อมูลกลุ่มผลิต GAP วิสาหกิจชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัด

ตัวชี้วัด

1. เสิ่งปริมาณ

- 1.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด/อำเภอ
- 1.2 แผนการปฏิบัติงานอำเภอ/จังหวัด
- 1.3 เกิดเครือข่ายระดับจังหวัด/อำเภอ อย่างน้อย 1 เครือข่าย

2. เสิ่งคุณภาพ

- 2.1 สมาชิกเครือข่ายมีความรู้/เข้าใจเรื่องเครือข่ายฯ อย่างน้อย 60%

2) แผนการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการจัดเวทีเครือข่ายการผลิตการตลาดฯ

วันที่/เวลา	เนื้อหา	ผลลัพธ์	ขั้นตอน/วิธีการ	วัสดุอุปกรณ์	สถานที่
<p>เวทีที่ 1</p> <p>8-11 กค 51</p>	<p>การพัฒนาทีมงาน</p> <p>* รูปแบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเข้าใจคณาจารย์งานจังหวัด/อำเภอ - วางแผนการทำงาน - จัดทำข้อมูล จนท/F/สินค้าเกษตร/องค์กร - พัฒนาขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ <p>การขับเคลื่อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดความเข้าใจแนวทางเดียวกัน - เกิดแผนบูรณาการ - มีข้อมูล - เพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ - เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เวที DW - ระดับจังหวัด/อำเภอ - จัดเก็บข้อมูลเจ้าหน้าที่/สินค้าเกษตร/องค์กร - ศึกษาดูงานเครือข่ายที่ประสบผลสำเร็จ - ฝึกอบรม นิเทศงานตรมระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - คู่มือ โครงการ - Power Point - แบบฟอร์มแผน - แบบฟอร์มโปรแกรม - งบประมาณสนับสนุน 	
<p>เวทีที่ 2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้าง/องค์ประกอบเครือข่าย 2. กำหนดเป้าหมายร่วมกันของเครือข่าย 3. สรุปผลการจัดเวที/กำหนดการพบปะครั้งต่อไป มอบหมายภารกิจที่จะทำ <ul style="list-style-type: none"> - การจัดเก็บข้อมูลการผลิต/ตลาด - จัดเวทีอำเภอ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทิศทางพัฒนาที่ชัดเจน - ทราบข้อมูลการผลิต/การตลาด - มีแผนทำงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกคณะกรรมการฝ่ายบริหาร,ตลาด,QC,ฝ่ายผลิต - วิเคราะห์สถานการณ์ - วิเคราะห์ศักยภาพ - วิทยากร+เครือข่ายสรุปร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ,ปากกา - Mind Map - กระดาษ,ปากกา - Mind Map 	

ตัวชี้วัด

1. ทีมวิทยากรเกิดทักษะสามารถดำเนินการจัดเวทีเครือข่ายได้อย่างต่อเนื่อง
2. เกิดเครือข่ายระดับจังหวัด 1 เครือข่าย ระดับอำเภออย่างน้อยร้อยละ 60 ของเครือข่ายที่ดำเนินการ

3) แผนการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการสร้างเครือข่ายกลุ่มพืชผัก ระดับจังหวัด

วันที่/เวลา	เนื้อหา	ผลลัพธ์	ขั้นตอน/วิธีการ	วัสดุอุปกรณ์	สถานที่
<p>เวทีที่ 1 ครั้งที่ 1</p> <p>8-11 กค 51</p>	<p>การสร้างทีมงาน</p> <p>1. นวส.ที่รับผิดชอบพื้นที่ปลูกผัก(อำเภอ/จังหวัด)</p> <p>2. คณะกรรมการศูนย์/อสกต/ภาคีเครือข่าย</p> <p>3. แกนนำกลุ่มผู้ปลูกผักที่มีศักยภาพ</p> <p>การขับเคลื่อน</p> <p>- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (หมุนเวียน)</p> <p>กิจกรรม</p> <p>1. การผลิต</p> <p>- ศึกษาดูงานการผลิตครบวงจร</p> <p>2. การตลาด</p>	<p>1. สร้างความเข้าใจร่วมกัน/มีจิตสำนึก</p> <p>2. กำหนดเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>- รับทราบความก้าวหน้าปัญหา/อุปสรรค</p> <p>- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	<p>1. สัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ใช้วิธีการแบบมีส่วนร่วม</p> <p>- ชี้แจงวัตถุประสงค์ประสง 30 นาที</p> <p>- กรณีศึกษา</p> <p>- แบ่งกลุ่ม</p> <p>- ประชุม 1 ครั้ง/เดือน (ตามความเหมาะสม)</p> <p>- คัดเลือกผู้แทนเครือข่ายไปศึกษาดูงาน</p> <p>- คัดเลือกผู้แทนเครือข่ายไปศึกษาดูงาน</p>	<p>1. กระดานไวท์บอร์ด</p> <p>2. กระดาษฟาง</p> <p>3. ปากกาเคมี</p> <p>- กระดานบอร์ด</p> <p>- ไวท์บอร์ด</p> <p>- กระดาษฟาง,ปากกาเคมี</p> <p>- งบประมาณ</p> <p>- ยานพาหนะ,กล้องถ่ายรูป ฯลฯ</p> <p>-งบประมาณ</p> <p>- ยานพาหนะ ฯลฯ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัด</p> <p>- ศูนย์เรียนรู้</p> <p>- ศูนย์อื่นๆ</p> <p>- คัดเลือกตามความเหมาะสม</p> <p>- คัดเลือกตามความเหมาะสม</p>

วันที่/เวลา	เนื้อหา	ผลลัพธ์	ขั้นตอน/วิธีการ	วัสดุอุปกรณ์	สถานที่
เวทีที่ 2	<p>องค์ประกอบ</p> <p>1. กลุ่มพืชผัก</p> <ul style="list-style-type: none"> * คณะกรรมการ * สมาชิก * แกนนำ <p>1.1 ชนิดพืช/พื้นที่ใกล้เคียงกัน</p> <p>1.2 มีข้อมูลการผลิตพืช/แผนการผลิตพืชผัก</p> <p>2. การตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการ - ตลาดชุมชน/จังหวัด - โรงพยาบาล - เรือนจำ - โรงเรียน - ฯลฯ 	<p>- มีผู้ประสานงานด้านการผลิต</p> <p>- มีผู้ประสานงานด้านการตลาด</p>	<p>- คัดเลือกในที่ประชุมใหญ่</p> <p>- คัดเลือกในที่ประชุมใหญ่</p>		<p>- สำนักงานเกษตรจังหวัด</p> <p>- สำนักงานเกษตรจังหวัด</p>

ตัวชี้วัด

1. การพัฒนาทีมงาน
  - 1.1 มีทีมงานระดับจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ 1 ทีม
  - 1.2 มีการประชุมสัมมนาอย่างน้อย 1 ครั้ง / เดือน
2. โครงสร้างเครือข่าย
  - 2.1 มีแผนการผลิตพืชผักที่ชัดเจนตลอดฤดูกาล 1 เครือข่าย
  - 2.2 มีแผนการตลาดพืชผักที่ชัดเจนตลอดฤดูกาล 1 เครือข่าย

4) แผนการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการสร้างเครือข่ายกลุ่มข้าว ระดับจังหวัด

วันที่/เวลา	เนื้อหา/กิจกรรม	ผลลัพธ์	ขั้นตอน/วิธีการ	วัสดุอุปกรณ์	สถานที่
1-3 ก.ค. 51	- แต่งตั้งคณะทำงาน	-	- ออกคำสั่งแต่งตั้ง - แจงผู้เกี่ยวข้องทราบ	- กระดาษ,ปากกา,เครื่องเสียง,สื่อ โสต	- สำนักงานเกษตรจังหวัด
15-17 ก.ค. 51	- ชี้แจงวัตถุประสงค์	- ทราบวัตถุประสงค์	- ประชุมชี้แจง		- สำนักงานเกษตรจังหวัด
21-30 ก.ค. 51	- สร้างเครือข่ายระดับอำเภอ	- เครือข่ายระดับอำเภอ	- เวทีเครือข่าย	- กระดาษ,ปากกา,ฯลฯ	- สำนักงานเกษตรอำเภอ
5-7 ส.ค. 51	- สร้างเครือข่ายระดับจังหวัด	- เครือข่ายระดับจังหวัด	- เวทีเครือข่าย	- กระดาษ,ปากกา,ฯลฯ	- สำนักงานเกษตรจังหวัด
13-15 ส.ค. 51	- รายงานเขต	-	-	-	-
26-29 ส.ค. 51	- ประเมินผล/สรุป/รายงาน	- ผลประเมิน	- คณะทำงานระดับจังหวัด ออกติดตามประเมินผล	- แบบฟอร์ม - พาหนะ ฯลฯ	- สำนักงานเกษตรอำเภอ

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

* เกิดเครือข่ายฯ ระดับจังหวัด 1 เครือข่าย ระดับอำเภอๆ ละ 1 เครือข่าย

เชิงคุณภาพ

* ร้อยละของกลุ่มที่เกิดการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ 15

• บรรยายการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

รายงานผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานและการพัฒนาเครือข่าย
วันที่ 24 – 26 มิถุนายน 2551
ณ สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

คณะทำงานบูรณาการและจัดการความรู้ระดับเขต
สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์